

Stockholms stads barnombudsmans rapport 2019

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Barnombudsmannens rapport 2019 godkänns.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Stockholms stads barnombudsman har i uppgift att vartannat år lämna en rapport till kommunfullmäktige. Rapporten ger en bild av hur stadens verksamheter tar sig an arbetet med att säkerställa barns rättigheter. Barnombudsmannens rapport 2019 avser förhållandena åren 2017-2019. Rapporten tar sin utgångspunkt i *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022* (KS 171-1526/2016). Den beskriver också grupper av barn som barnombudsmannen utifrån sina kontakter i staden anser särskilt behöver uppmärksammas för att få sina rättigheter tillgodosedda.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Stockholm ska vara en stad där alla barn kan känna sig trygga och får sina rättigheter tillgodosedda i enlighet med artiklarna i Barnkonventionen. Den grönbåa majoriteten har som ambition att fortsätta stadens arbete med att värna barns rättigheter, vilket exempelvis framgår av stadens budget där flera av målen och uppdragen återspeglar denna ambition. Barnombudsmannens rapport utgör ett viktigt bidrag till det omfattande arbete som utförs i dagsläget inom flera verksamheter.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilaga

Barnombudsmannens rapport 2019 till kommunfullmäktige

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Emilia Bjuggren och Jan Valeskog (alla S) enligt följande.

Under föregående mandatperiod införde det rödgrönrosa styret att Barnombudsmannens (BO) rapport skulle redovisas i Kommunfullmäktige. Detta för att möjliggöra en större diskussion och insyn i frågan om barns rättigheter. I och med att barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020 blir frågan om hur staden lever upp till alla barns rättigheter än mer aktuell. Tyvärr visar rapporten på ett flertal brister i stadens arbete.

Barnombudsmannens rapport visar tydligt att barnrättsarbetet i staden har försvårats av att den grönbå majoriteten tagit bort det övergripande målet i stadens budget om att respektera och leva upp till FN:s konvention om barnets rättigheter. Under åren 2015 till 2018 fanns i stadens budget ett särskilt mål för det. I budget 2019 togs detta mål bort och det finns nu inget enskilt utpekad mål för barnrättsarbetet. Barnombudsmannen pekar på att en av konsekvenserna av att målet kring barns rättigheter tagits bort från budgeten är att barnrättsarbetet tappas bort i de nämnder och bolag som inte arbetar direkt med barn.

I rapporten framhålls att antalet barnfamiljer som lever under tillfälliga och otrygga boendeförhållanden har ökat i staden. Det framgår också att det är barn till ensamstående mammor och utrikesfödda föräldrar som löper störst risk att bli hemlösa, vilket mest troligt beror på att de är de grupper i samhället som har sämst ekonomiska förutsättningar. Vi vet också från annan statistik att hemlösheten ofta är en direkt följd av våld mot kvinnorna. Mot bakgrund av detta är det ytterst olyckligt att den borgerliga majoriteten återupptar ombildningarna av hyresrätter inom allmännyttan. De grupper som står längst bort från bostadsmarknaden kommer nu mest troligt ha ännu svårare att hitta en bostad, eftersom att det är just hyresrätter med rimliga hyror som de kan efterfråga.

En annan mycket oroande utveckling som tas upp i rapporten är den som kommer från Bris årsrapport för 2018 som berättar om hur barn vittnar om våld, en ökad utsatthet i vardagen och att allvarsgraden i samtalen ökar, samt tilltagande brister i samhällets stöd. Vi hoppas att den styrande majoriteten tar till sig dessa uppgifter och ger förskola, fritidsverksamhet och socialtjänst på alla nivåer tillräckliga resurser kommande år för att täcka tidigare nedskärningar och ge möjlighet att utveckla verksamheterna.

BO påpekar att det är allvarligt att barn till föräldrar som har insatser från socialtjänsten inte alltid uppmärksammas. Och att det finns en stor risk att barnens

rättigheter till delaktighet, information samt skydd och stöd för egen del inte tillgodoses. Även när det gäller bemötande av ensamkommande barn finner BO brister som med rätta benämns som oacceptabla. Uppgifter gör gällande att barn får bristande och felaktig information om rätten till stöd och att de som återförenats med sin familj förlorar allt stöd. Dessa brister i stadens verksamheter måste åtgärdas omgående för att säkra alla barns rättigheter.

Ett utvecklingsområde för år 2020 som BO pekar ut är att inkludera barns synpunkter på stadens arbete. Detta är viktigt inom stadens alla verksamheter som direkt eller indirekt rör barn. För att det ska vara möjligt för barns synpunkter att faktiskt få genomslag inom verksamheterna måste arbetet organiseras med tidiga dialoger exempelvis inom stadsbyggnadsfrågor och i trafik- och stadsdelsnämndernas investeringar.

Det är tydligt att barnrättsfrågor inte är ett prioriterat område för finansborgarrådet med tanke på att synpunkterna och reflektionerna kring rapporten är så få. Rapporten lyfter allvarliga brister i hur väl staden lyckas tillgodose alla grupper av barn sina mänskliga rättigheter, men detta kommenterar finansborgarrådet inte i sina synpunkter.

Det är anmärkningsvärt att den grönbå majoriteten nedprioriterar arbetet för barns rättigheter samtidigt som barnkonventionen blir svensk lag. Det borde istället ställas högre krav på uppföljningsbara mål för hur väl Stockholm lever upp till sina internationella åtaganden.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Barnombudsmannens rapport 2019 godkänns.

Stockholm den 5 februari 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Mats Larsson

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) och Rashid Mohammed (V) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Staden har sedan år 2015 en barnombudsman. Enligt den av kommunfullmäktige beslutade instruktionen, som gäller för uppdraget, har barnombudsmannen till uppgift att driva på och stödja utvecklingen av arbetet med barnkonventionen inom staden. I uppdraget ingår också att vartannat år ta fram en rapport till kommunfullmäktige om sin verksamhet samt om de frågor om barn som ombudsmannen anser att kommunfullmäktige behöver ha kännedom om.

Rapporten ger en bild av hur stadens verksamheter tar sig an arbetet med att säkerställa barns rättigheter och tar sin utgångspunkt i *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022* (KS 171-1526/2016). Den beskriver också grupper av barn som barnombudsmannen utifrån sina kontakter i staden anser särskilt behöver uppmärksammas för att få sina rättigheter tillgodosedda.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 november 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens arbete med barns rättigheter ska utgå från *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022* (KS 171-1526/2016). I programmet framgår det att alla stadens verksamheter behöver bidra i arbetet med att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn och unga samma chans och där barnets rättigheter värnas.

Stadsledningskontoret anser att barnombudsmannens rapport utgör ett bra underlag för fortsatt arbete med barns rättigheter och föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna barnombudsmannens rapport 2019.